

Mišljenje i kritičko mišljenje

Mišljenje i kritičko mišljenje

- ▶ Mišljenje je proces sličan čitanju, pisanju, govorenju i slušanju.
- ▶ Mišljenje kao proces koji podrazumijeva razmišljanje o nečemu mora biti aktivan, usklađen i povezan sa situacijama koje su u vezi sa temom o kojoj se razmišlja.
- ▶ Za razliku od mišljenja kritičko mišljenje podrazumijeva viši oblik mišljenja i za one koji kritički razmišljaju, razumijevanje informacija je polazište, a ne cilj učenja.

Od čega se sastoji kritičko mišljenje?

- ▶ Postavljanja teze;
- ▶ Razmatranje implikacija postavljene teze;
- ▶ Preispitivanje implikacije;
- ▶ Uporediti teze sa suprotnim stavovima;
- ▶ Izgraditi sistem uvjerenja;
- ▶ Zauzeti stav.

Kritičko mišljenje

- ▶ Kritičko mišljenje je aktivan i interaktivan kognitivni proces koji se javlja na različitim nivoima složenosti.
- ▶ Kritičko mišljenje nastaje namjerno ili spontano, i osigurava učenicima čvrstu kontrolu nad informacijama. Sudeći, prema rečenom, učenici mogu usvajati, prerađivati, osporavati, prilagođavati ili odbacivati informacije do kojih saznajnim putem dođu.

Pitanja značajna za kritičko mišljenje

- ▶ Kritičko mišljenje se javlja kada učenici postavljaju sljedeća pitanja:
 - ✓ Šta ova informacija meni znači?
 - ✓ Kako mogu da upotrijebim ovo znanje?
 - ✓ U kakvoj je vezi ovo znanje sa znanjem koje već posjedujem?
 - ✓ Je li informacija do koje dođem saznanjem korisna i kako mogu da je upotrijebim?

Tri faze kritičkog mišljenja

- ▶ FAZA EVOKACIJE
- ▶ FAZA RAZUMIJEVANJA ZNAČENJA
- ▶ FAZA REFLEKSIJE

Faza evokacija

- ▶ Fazu evokacije karakteriše nekoliko važnih kognitivnih procesa
- ▶ Podstiče učenike da **preispitaju svoja prethodna znanja**.
- ▶ To je važno ,jer se trajno znanje najkvalitetnije ostvaruje kada je moguće povezati sa novim znanjem.
- ▶ Informacija koju učenici ne mogu povezati sa postojećim znanjem je informacija koja ne može postati sastavni dio učenikovog sazajnog opusa.
- ▶ Druga svrha je **aktivirati učenike**, jer učenje treba da bude aktivan, a ne pasivan proces.
- ▶ Treća svrha jeste da se **utvrdi zainteresovanost učenika** za temu i **svrsishodnost istraživanja** teme.

Faza razumijevanja značenja

- ▶ Učenik dolazi u kontakt sa novim informacijama.
- ▶ Kontakt sa informacijama je dinamičan proces (ostvaruje se na relaciji nastavnik učenik, interakcija među učenicima, kao i kontakt učenika i nastavnika sa drugim izvorima informacija).
- ▶ Smiještanje novih informacija u kontekst postojećih znanja.

Faza refleksije

- ▶ Učenici svojim riječima počinju iskazivati nove informacije.
- ▶ Aktivnim preoblikovanjem saznanja u lični rečnik, stvara se lični saznajni kontekst.
- ▶ Drugi cilj jeste aktivna razmjena znanja među učenicima.
- ▶ Time se proširuje lični saznajni okvir, pri čemu su učenici izloženi različitim saznajnim sistemima, dok grade svoj.